

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2025. január 4-10.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs**

Tartalomjegyzék:

Indonézia a BRICS első délkelet-ázsiai tagja	4
Kelet-Ázsia.....	11
Dél-Ázsia	15
Délkelet-Ázsia.....	19
Közel-Kelet.....	23
Oroszország és a posztsovjet térség	27
Impresszum	30

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Indonézia a BRICS első délkelet-ázsiai tagja

Szakáli Máté, Klemensits Péter, Sárkány László,
Seremet Sándor, Veres Szabolcs

Indonézia a BRICS első délkelet-ázsiai tagja

Január 6-án a brazil kormány bejelentette, hogy Indonéziát felvették a fejlődő gazdaságokat tömörítő BRICS-csoport teljes jogú tagjává. Brazília, amely idén a blokk soros elnökségét tölti be, közleményben tudatta, hogy a tagállamok konszenzussal hagyták jóvá Indonézia felvételét, így az első délkelet-ázsiai ország lett, amely csatlakozott a gazdasági csoportosuláshoz. „A brazil kormány üdvözli Indonézia csatlakozását a BRICS-országokhoz” – áll a [közleményben](#). „Délkelet-Ázsia legnagyobb népességével és gazdaságával Indonézia osztozik a többi taggal a globális kormányzati intézmények reformja iránti elkötelezettségben, és pozitívan hozzájárul a Dél-Dél együttműködés elmélyítéséhez.” Indonézia külügyminisztériuma [nyilatkozatban](#) üdvözölte a brazil kormány bejelentését, és a BRICS-tagságot „a többi fejlődő országgal való együttműködés és partnerség fokozásának stratégiai módjaként” jellemezte.

Indonézia tagságra irányuló kérelmét 2023-ban hagyták jóvá, de Joko Widodo elnök (2014-2024) úgy [döntött](#), hogy országa nem törekszik a tagságra, mondván, hogy mérlegelni akarja annak előnyeit és hátrányait. Ennek eredményeképpen Indonézia nem szerepelt a johannesburgi csúcstalálkozón bejelentett új tagok között. Tavaly októberben, a BRICS éves csúcstalálkozóján az oroszországi Kazanyban az új indonéz külügyminiszter, Sugiono [jelentette be](#), hogy Jokowi utódja, Prabowo Subianto (2024-), akit csak néhány nappal korábban iktattak be hivatalába, úgy döntött, hogy Indonézia teljes jogú tagságra törekszik a csoportosulásban.

Külügyminiszterként először tartott éves beszédében Sugiono [elmondta](#), hogy Indonézia BRICS-tagsága az ország szabad és aktív külpolitikáját tükrözi. Ezt nem egyik napról a másikra éri el az ország, hanem a diplomáciai rugalmasság és következetesség évtizedes munkájának gyümölcse. „BRICS-tagként Indonézia hídépítő akar lenni a fejlődő gazdaságok és az indo-csendes-óceáni országok érdekében. Továbbra is aktívak maradunk a geoökonómiai és geopolitikai rivalizálás további eskalálódásának megakadályozásában”.

Indonézia csatlakozásának hatása a BRICS-re

A BRICS-országcsoport számára Indonézia taggá válása [egyértelmű](#) politikai és percepciósi siker, amelynek révén a csoport újrakeretezés mellett erősítheti meg saját stratégiai pozícióját és identitását. A földrajzilag kiemelt stratégiai elhelyezkedésű, G20-tag Indonézia ugyanis a világ negyedik legnépesebb állama, illetve Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdasága és a regionális kormányközi integráció (ASEAN) *de facto* vezetője. A BRICS-csoport alkalmasnak mutatkozik a tagok belföldi politikai prioritásai elérésének az elősegítésére az adott ország nemzetközi stratégiai mozgásterének, a fejlesztési lehetőségeinek és a tranzakciós képességeinek a bővítése révén. Indonézia a tagságát előreláthatólag alapvetően arra fogja felhasználni, hogy a tagság potenciális gazdasági és pénzügyi előnyeinek konkretizálását ösztönözze. A BRICS-tagság előnyeinek átláthatóbbá és bizonyosabbá válása pedig magának a csoportnak a belső célirányos hatékonyságát, valamint a külső megítélését, vonzerejét és befolyását is javíthatja, illetve erősítheti.

Indonézia csatlakozása, mint üzenet

Az Indonézia csatlakozását övező és követő gyors és nyilvános [reakciók](#) a korábbi BRICS-tagok részéről ennél fogva új üzenetértéket elsősorban a többi csatlakozni szándékozó államnak és a nemzetközi közösségnek hordoz. Az üzenet pedig az, hogy a bővítési folyamat aktív, folyamatos, eredményeket hozó, a BRICS geopolitikai programja pedig naprakész és legitim.

A BRICS-csatlakozás arra utal, hogy a tavaly októberben hivatalba lépő új indonéz elnök az ország „független és aktív” külpolitikai doktrínájának fenntartása mellett a korábbi el nem kötelezett állásponttól a többirányú elköteleződés felé mozdul el. A taktikaváltás célja az egyensúlyi partnerségek egyidejű kialakítása és stabil fenntartása párhuzamosan a fejlett és a feltörekvő gazdaságokkal. A többirányú elköteleződésre többek között az utal, hogy a BRICS-tagság ellenére Jakarta továbbra is folytatja a tavaly februárban megkezdett [OECD-csatlakozási tárgyalásait](#) is. A BRICS-taggyá válással az indonéz kormány a hagyományos stratégiai kétértelműségének fenntartása mellett tehát egyszerre nyilvánította ki nyitottságát és szándékát a meglévő bilaterális kapcsolatai elmélyítésére, a multilateralizmus támogatására, saját regionális vezető szerepének fenntartására, illetve középhatalmi státuszának az eddigieknél kezdeményezőbb és érzékelhetőbb globális kivetítésére.

Indonézia, mint a "Globális Dél" érdekeinek képviselője

Indonézia számára a BRICS-tagság több tárgyalási és együttműködési lehetőséget biztosít, továbbá több hozzáférést irányoz elő a finanszírozáshoz, a technológiához és a kereskedelmi lehetőségekhez az élelmezésbiztonsággal, az energiafüggetlenséggel és a zöld átmenettel, a mélyszegénység felszámolásával, illetve a humántőke és a fizikai infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatos [kormányzati céljai](#) megvalósításához. Indonézia ezen célok következetes kifejezése és képviselése révén a BRICS platformján is képes lehet felhívni a véleményformálók és döntéshozók figyelmét a közte és a Globális Dél többi országa, illetve a Globális Dél és a Globális Észak országai közötti érték- és érdekközösségek meglétének tényére és hasznosításuk előnyeire. Az indonéz kormány számára a BRICS különösen a tengeri biztonsággal, a gazdasági növekedéssel és globális kormányzással kapcsolatos érdekegyeztetések előmozdítására és a többi délkelet-ázsiai fejlődő ország álláspontjának a becsatornázására kínál platformot.

Indonézia előreláthatólag a nemzetállami kapacitásokat és a szuverenitást erősítő, a délkelet-ázsiai kulturális normákat tiszteletben tartó, informális, illetve lehetőleg személyes kormányközi munka- és döntéshozatali metodológiát [hasznosítva](#) fog törekedni az érdekvédelemre és az érdekérvényesítésre a BRICS-platformon is.

A BRICS további bővülése

Önmagában Indonézia taggá válása nem okoz vagy jelez előre változást a BRICS eddigi bővítési politikájának logikájában, irányában, kritériumaiban vagy azok intézményesültségében. Teljes jogú tagként azonban Indonéziának befolyása lesz a további csatlakozási tárgyalások napirendjének és menetének a meghatározására, ami a formális és informális indonéz prioritások legalábbis figyelembe vételét teszi majd szükségessé a taggá válásra törekvő államok saját csatlakozási stratégiáiban. Ez különösen a 2025. január 1-jétől a BRICS [partnerországaivá](#) váló államok külgazdaság és külpolitikájában mutatkozhat meg a multilaterális interakcióik során és a kétoldalú relációikban Indonéziával. Ezen országok: Bolívia, Fehéroroszország, Kazahsztán, Kuba, Malajzia, Thaiföld, Uganda és Üzbegisztán.

Eurázsiai reakciók Indonézia BRICS tagságával kapcsolatban

Dél-Ázsia

Indiában a sajtó foglalkozott Indonézia BRICS-hez való csatlakozásával, valamint a lehetséges következményekkel is. A [OneIndia cikkében](#) úgy véli, hogy Indonézia belépése a BRICS-csoportba aláhúzza a blokk küldetését, hogy a dél-dél együttműködés előmozdítása és a meglévő globális hatalmi dinamika megkérdőjelezése legyen a cél. A felvétellel a csoport még szélesebb körű gazdasági és demográfiai sokszínűséget képvisel, ami megszilárdítja befolyását a világ színpadán. Mivel az Egyesült Államok nem tagja a BRICS-nek, ez még inkább kiemeli a csoport megkülönböztetett geopolitikai szerepét.

Az indiai sajtó azt is [megemlítette](#), hogy az indonéz elnök január végén Indiába is ellátogat a Köztársaság napi ünnepségekre, így Narendra Modi miniszterelnökkel is lesz alkalma megbeszélést folytatni Indonézia BRICS-el kapcsolatos elképzeléseiről. A látogatás jelentőségét növeli, hogy India és Indonézia [idén ünnepli](#) a két ország között fennálló diplomáciai kapcsolatok 75. évfordulóját.

Az esemény Dél-Ázsia többi országában sem került el a sajtó figyelmét, habár mélyebb elemzés kevés született ezzel kapcsolatban. A pakisztáni [The Express Tribune](#) arról ír, hogy Dr. Mehmoodul Hassan Khan regionális szakértő és a Dél-Ázsiai és Nemzetközi Tanulmányok Központjának (CSAIS) iszlámábádi ügyvezető igazgatója kihangsúlyozta, hogy az Indonéz Köztársaság az egyetlen ország, amely 2025. január 1-jétől teljes jogú BRICS-tagsággal rendelkezik. Ez kiemeli stratégiai értékét a további gazdasági integráció, a terjeszkedés, a minőségi ipari együttműködés, a modernizáció és a digitalizáció szempontjából.

Indonézia tagságával a BRICS-nek mostantól fényesebbek a stratégiai terjeszkedés kilátásai az ASEAN térségében, amely a világ egyik legnagyobb kereskedelmi és gazdasági együttműködési partnersége. Ez a fejlődés tovább fogja növelni a BRICS-országok közötti kereskedelmi volument, a gazdasági és kereskedelmi tevékenységeket, a közös vállalkozásokat, a befektetéseket és a kapacitásépítést.

„Becslések szerint Indonézia olyan területeken fog profitálni, mint a kék gazdaság fejlesztése, a fém- és bányászati együttműködés, a digitalizáció, a sütőolaj-export, a hibrid mezőgazdaság és az új főváros, Nusantara infrastrukturális fejlesztése” – jegyezte meg Khan.

Bangladesben a [Dhaka Tribune cikke](#) azt emelte ki, hogy a korábbi elnökkel Joko Widodo-val szemben Prabowo Subianto új külpolitikai irányvonalat igyekszik megvalósítani. Ennek lényege, hogy a nyugati vezetésű globális rendet politikailag megroppantnak tekintik, és a gazdasági zavarok, valamint az ukrajnai és közel-keleti háborúk miatt meggyengült, a globális dél országai egyre inkább hajlandóak közelebb kerülni Pekinghez és Moszkvához, kockáztatva ezzel Washington felbosszantását. Jelenleg több mint 30 ország, köztük olyan délkelet-ázsiai országok, mint Thaiföld, Malajzia és Vietnám, jelezték érdeklődésüket, vagy hivatalosan is kérelmezték a BRICS-tagságot. Ugyanakkor „Indonézia nem szándékozik sem lassan, sem azonnal elszakadni a Nyugattól” – vélekedett M. Habib Abiyan Dzakwan, az indonéziai Stratégiai és Nemzetközi Tanulmányok Központja (CSIS) nemzetközi kapcsolatok tanszékének kutatója. „Ha Indonézia meg tudja őrizni el nem kötelezett pozícióját, és befolyásolni tudja a BRICS napirendjét azzal a befogadó szemlélettel, hogy nem zárja ki vagy negligálja a Nyugatot, akkor szerintem ennek [a tagságnak] nem lesz nagy hatása a Nyugattal való kapcsolatainkra” – fogalmazott a szakértő.

Közel-Kelet

A [szaúdi állami tulajdonú nemzetközi arab hírcsatorna](#) az Al Arabiyya, a térség médiakonzernjének zászlóshajója röviden beszámolt arról, hogy Indonézia teljes jogú tagként csatlakozik a nagy feltörekvő gazdaságok BRICS-csoportjához. A feltörekvő országok támogatására és az úgynevezett globális dél érdekeit szolgáló erőfeszítések részeként a világ negyedik legnépesebb országa, Indonézia korábban jelezte csatlakozási szándékát a csoporthoz.

A [qatari tulajdonú Al Jazeera, mely a Közel-Kelet és Észak-Afrika legnagyobb hírhálózata](#), bővebben ismertette, hogy a „globális dél” országai közötti együttműködést és a multilaterális intézmények reformját a BRICS brazil elnöksége prioritásainak nyilvánította, amely hivatalosan január 1-jén kezdődött. A baloldali elnök, Luiz Inacio Lula da Silva kormánya szerint az egyik cél a "fizetőeszközök fejlesztése", hogy megkönnyítsék a tagállamok közötti kereskedelmet. A legutóbbi BRICS-csúcson, novemberben, az oroszországi Kazanyban, a csoport országai felvetették annak lehetőségét, hogy a tőzsdékben elhagyják az amerikai dollárt, mint referenciaválat. Donald Trump megválasztott amerikai elnök "100%-os vámokkal" fenyegette meg a csoportot, ha "új BRICS-valutát" hoznak létre a dollár helyett.

A [Bahrain News Agency hozzászólta](#), hogy a BRICS-országok a világ szárazföldi területének körülbelül egyharmadát teszik ki, a bolygó összlakosságának több mint 45%-a lakja őket, és az olajkészletek körülbelül 45%-át birtokolják. Továbbá, a világ GDP-jének körülbelül 30%-át állítják elő, és a világ aranytartalékának több mint 17%-át tartják bankjaikban.

Az [Egyiptomi Arab Köztársaság Külügyminisztériuma](#) üdvözölte a baráti Indonéz Köztársaság teljes jogú tagként történő csatlakozását a BRICS-csoporthoz. Ismertette, hogy várakozással tekint a csoport valamennyi munkaterületén való részvétele elé, hogy gazdagítsa és erősítse az együttműködést a közös érdekű területeken.

A [Al Mayadeen, a pánarab, Irán közeli média](#) megemlítette még Alekszandr Pankin orosz külügyminiszter-helyettes felszólalását, melynek során kifejtette, hogy a kazanyi BRICS-csúcstalálkozó „bizonyította a globális többség azon vágyát, hogy igazságos világrendet

hozzanak létre, amelynek középpontjában a nemzetközi intézmények reformja és az egyenlő gazdasági kapcsolatok megerősítése áll." Pankin arra is rámutatott, hogy "az ázsiai-csendes-óceáni térség gazdaságainak részesedése Oroszország külkereskedelmében elérte a 70%-ot, miközben a kifizetések mintegy 90%-a nemzeti valutában történik". Ezzel összefüggésben az orosz külügyminiszter-helyettes megerősítette, hogy országa továbbra is biztosítja az APEC-országok stabil energiaforrás-ellátását. [Az iráni Mehr hírügynökség](#) ismertette, hogy Maszúd Pezeskjan, az Iráni Iszlám Köztársaság elnöke is részt vett ezen a csúcson, ahol a találkozó szélén találkozott és tárgyalt Vlagyimir Putyin orosz elnökkel. A Sputnikra hivatkozva beszámolt arról, hogy idén Oroszország tölti be a BRICS-csoport elnöki tisztségét, melynek során a fő prioritás a politika, a biztonság, valamint a gazdasági, pénzügyi, humanitárius és kulturális cserekapcsolatok terén folytatott együttműködés.

[A regionális és a globális gazdaságra fókuszáló Asharq News](#) megemlíti még a kínai külügyminiszter üdvözlő szavait, aki kijelentette: "Indonézia jelentős fejlődő országgént és a globális déli térség fontos erejeként teljes mértékben megérti a BRICS szellemiségét. Eddig is aktívan részt vett a BRICS Plus együttműködésben, így formális belépése a csoportba a csoport és a globális dél közös érdekeit szolgálja, és hiszünk abban, hogy Indonézia aktívan hozzá fog járulni" – tette hozzá. Az Asharq News mindezzel összefüggésben még megemlíti, hogy a BRIC kifejezést 2001-ben Jim O'Neill közgazdász, akkoriban a Goldman Sachs-nál dolgozta ki, hogy felhívja a figyelmet Brazília, Oroszország, India és Kína erőteljes növekedési ütemére. A négy ország átvette az ötletet és elkezdte fejleszteni. Akkori gyors növekedésük is annak volt köszönhető, hogy közös érdekeik és kihívásaik voltak. Ezek az országok már korábban is együttműködtek olyan fórumokon, mint a Kereskedelmi Világszervezet, és úgy érezték, hogy befolyásuk az Egyesült Államok által uralt globális rendbe nagyobb lenne, ha egyesítenék hangjukat. A BRICS célja, hogy sikeresen átalakuljon olyan globális gazdasági hatalommá, amely képes felvenni a versenyt a G7-országokkal, amelyek a világ összvagyonának 60%-át adják, a blokk kiterjesztésével és országai gazdasági képességeinek ösztönzésével egy fiatal és igazságos gazdasági rendszer felépítésére.

Posztszovjet térség

Oroszország

Az orosz sajtóban igen visszafogottak voltak a reakciók Indonézia csatlakozásával kapcsolatban. Az orosz külügyminisztérium közleményben üdvözlötte Indonézia csatlakozását a BRICS-hez. „Indonézia Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdasága és legnépesebb országa. Osztja a BRICS értékeit, és támogatja a kölcsönös tisztelet, a nyitottság, a pragmatizmus, a szolidaritás és a konszenzus elvein alapuló többoldalú együttműködés előmozdítását. Indonézia BRICS-hez való csatlakozása hozzájárul a szövetség tekintélyének további erősítéséhez, valamint a globális Dél és Kelet következetes közeledéséhez egy igazságosabb és kiegyensúlyozottabb többpólusú világrend kialakítása érdekében.” – áll a közleményben. Az orosz szakértők úgy vélik, hogy Indonézia döntése, hogy csatlakozik a BRICS-hez, több tényezőhöz kapcsolódik, többek között Prabowo Subianto elnök személyes ambícióit is megnevezik, aki az ország nemzetközi szintén betöltött szerepének megerősítésére törekszik, különösen a globális dél országaiban. A BRICS-ben való részvétel megnyithatja Indonézia számára a hozzáférést az új pénzintézetekhez, élénkítheti a kapcsolatait a szövetség

tagjaival, és megerősítheti Jakarta pozícióit a Nyugattal folytatott párbeszédben úgy, hogy közben továbbra is fenntartja az együttműködést az Egyesült Államokkal.

Közép-Ázsia

Közép-Ázsia országainak nyomtatott, valamint online formában megjelenő sajtóorgánumai függetlenül attól, hogy kormánypárti vagy ellenzéki érdeemben nem foglalkozott Indonéziának a teljes körű tagként történő csatlakozásával a BRICS-országcsoporthoz. Indonézia a világ negyedik legnépesebb államának a BRICS platformhoz történő csatlakozásának híre ugyan szerepet kapott, mint a globális politikai egyik fontos eseménye, azonban ezek az angolszász (elsősorban az amerikai) vagy orosz nyelvű sajtóorgánumokból átvett hírek fordításai, összeglészei voltak.

Ugyanakkor például a kazah sajtó figyelme Indonézia hivatalos BRICS tagságával ellentétben sokkal inkább az országban a jövőben megépülő atomerőmű építésével kapcsolatos [kérdésekre](#) fókuszált. Az üzbég média figyelme inkább az üzbég gazdasággal kapcsolatos [kérdésekkel](#) volt elfoglalta.

Összességében elmondható, hogy a közép-ázsiai média az indonéz BRICS tagságot egyfajta regionális eseményként kezelte, amely a közép-ázsiai országokkal kapcsolatban nem eredményezett meghatározó dolgokat. Az elmúlt héten a regionális nyomtatott és online közép-ázsiai sajtó sokkal jobban fókuszált azokra a regionális eseményekre, ülésekre belpolitikai eseményekre és katasztrófákra, melyek a régió rövid és hosszútávú jövőjét szorosan érintik.

A gyorselemzést készítette: Szakáli Máté, Klemensits Péter, Sárkány László,
Seremet Sándor és Veres Szabolcs

EURASIA
CENTER

► **KELET-ÁZSIA**

Kelet-Ázsia

Az infrastruktúra vertikálissá és digitálissá válik Kínában

China Daily, 2025. január 07.

Az Miközben a kínai startupok versenyfutásban igyekeznek tőkét kovácsolni a növekvő alacsony magasságú gazdaságból, az általuk gyártott drónok rajának egyre inkább egzisztenciális kérdésekkel kell szembenéznie az égen: „Ki vagyok én? Honnan származom? Hová tartok?” Most a kínai kormány új feladatot vállalt: olyan kiterjedt infrastruktúra és intelligens hálózati rendszerek kifejlesztését, amelyek felszabadítják a vertikális mobilitásban rejlő hatalmas gazdasági potenciált, és amelyek 2030-ra várhatóan elérik a 2 billió jüan (278 milliárd dollár) nagyságrendet. A Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottság, Kína legfőbb gazdasági tervezője 2024 végéig egy új osztályt hozott létre az alacsonyan fekvő gazdaság fejlesztésére. Az osztály ígéretet tett az infrastruktúra és az intelligens hálózati rendszerek kiépítésének előmozdítására.

Forrás: [Infrastructure goes vertical and digital in China](#)

Az ENSZ előrejelzése szerint a világgazdaság növekedése 2025-ben is 2,8%-os lesz

Ada Derana, 2025. január 10.

Az ENSZ csütörtökön közzétett jelentése szerint a világgazdaság növekedése 2025-ben 2,8%-os marad, változatlanul 2024-hez képest, amit a két legnagyobb gazdaság, az Egyesült Államok és Kína táplál. A Világgazdasági helyzet és kilátások című jelentés szerint a „Kína és az Egyesült Államok pozitív, de kissé lassabb növekedési előrejelzéseit” az Európai Unió, Japán és Nagy-Britannia szerény fellendülése, valamint néhány nagy fejlődő gazdaság, India és Indonézia erőteljes teljesítménye egészíti ki. „A folyamatos bővülés ellenére a világgazdaság az előrejelzések szerint a 2010-2019-es (járvány előtti) 3,2%-os átlagnál lassabban fog növekedni” – áll az ENSZ Gazdasági és Szociális Ügyek Főosztályának jelentésében. „Ez a visszafogott teljesítmény olyan folyamatos strukturális kihívásokat tükröz, mint a gyenge beruházások, a termelékenység lassú növekedése, a magas adósságszint és a demográfiai nyomás” – fogalmaz a jelentés. Dél-Ázsia várhatóan továbbra is a világ leggyorsabban növekvő régiója marad, a regionális GDP 2025-ben 5,7%-kal, 2026-ban pedig 6%-kal bővül, amit India erős teljesítménye, valamint Bhután, Nepál, Pakisztán és Srí Lanka gazdasági fellendülése támogat. India, Dél-Ázsia legnagyobb gazdasága az előrejelzések szerint 2025-ben 6,6%-kal, 2026-ban pedig 6,8%-kal fog növekedni a robusztus magánfogyasztás és a beruházások hatására.

Forrás: [UN predicts world economic growth to remain at 2.8% in 2025](#)

Hongkong megerősített gazdasági együttműködést szorgalmaz Indonéziával

Dwi NH & A P Sari, Kompas, 2024. január 10.

Dyah Roro Esti Widya Putri indonéz kereskedelmi miniszterhelyettes hangsúlyozta a Hongkonggal való gazdasági együttműködés erősítésének jelentőségét a fenntartható kereskedelmi és befektetési növekedés előmozdítása érdekében. Putri ezeket a megjegyzéseket a Hongkong Különleges Közigazgatási Terület pénzügyi titkárával, Paul Chan Mo-po-val január 8-án Jakartában tartott találkozásán tette. „Hongkong stratégiai kereskedelmi partner Indonézia számára. Üdvözljük Hongkong elkötelezettségét az ASEAN-Hongkong-Kína szabadkereskedelmi megállapodás (AHKFTA) keretében történő együttműködés fokozása mellett” – jegyezte meg Putri a nyilatkozatában. A miniszterhelyettes hozzátette, hogy Indonézia jelenleg az AHKFTA-t módosító első jegyzőkönyv ratifikálására készül, azzal a céllal, hogy maximalizálja a megállapodás előnyeit. „Reméljük, hogy ez a ratifikációs folyamat még ebben az évben lezárul, hogy Indonézia teljes mértékben ki tudja használni az AHKFTA keretrendszerben rejlő lehetőségeket” – jelentette ki. Putri ugyanekkor köszönetét fejezte ki a Hongkong által a gazdasági és műszaki együttműködési (ECOTECH) programon keresztül az AHKFTA végrehajtásának részeként nyújtott technikai segítségnyújtásért és kapacitásépítési programokért. A miniszterhelyettes megjegyezte, hogy ez a program hozzájárul az indonéz mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV-k) hongkongi piacra való bejutásához. A KKV-kat ugyanis általa ösztönözni lehet kapacitásuk növelésére, a digitális átalakulásra és a kereskedelemösztönzés hatékony kihasználására. Kiemelte továbbá az Indonézia és Hongkong közötti kereskedelmi és fenntartható energetikai együttműködés megerősítésének fontosságát. Az indonéz kereskedelmi minisztérium és a Hongkongi Kereskedelemfejlesztési Tanács (HKTDC) által 2023 júliusában aláírt egyetértési megállapodás révén a két fél közötti kereskedelmi kapcsolatok várhatóan dinamikusan bővülni fognak. „Hongkong stratégiai csomópont a dél-kínai piacra való bejutáshoz. Reméljük, hogy a HKTDC megkönnyítheti az indonéz termékek exportját, többek között a Greater Bay Area-n keresztül” – jegyezte meg. A miniszterhelyettes hangsúlyozta továbbá Indonézia elkötelezettségét a tiszta energiabiztonság előtérbe helyezése mellett a globális fenntarthatóság támogatása iránt: Indonézia készen áll arra, hogy akkumulátorokat és megújuló energiamegoldásokat exportáljon Hongkongba, válaszul a régió növekvő keresletére. Továbbá, tekintettel Hongkong *halal* turisztikai piacának folyamatos fejlődésére, a miniszterhelyettes optimizmusát fejezte ki, hogy Indonézia ki tudja használni a meglévő lehetőségeket a piaci kereslet kielégítésére. „Ezzel az együttműködéssel Indonézia és Hongkong erősítheti a regionális gazdaság integrációját, és megvalósíthatja az inkluzív és fenntartható növekedést” – erősítette meg.

Forrás: [Menko Airlangga dan Financial Secretary Hong Kong Dorong Investasi serta Jajaki Kerja Sama Strategis](#)

Kína továbbra is támogatja a palesztin nép ügyét

Wang Mu Yi, Al-Mayadeen, 2025. január 03.

Kína aktívan részt vesz a nemzetközi szintű diplomáciai közvetítésben, elősegíti a párbeszédet és az együttműködést valamennyi fél között, szorgalmazza a viták békés rendezését, és egy háromlépcsős kezdeményezést javasol a konfliktusból és a zsákutcából való kilábalás érdekében. Ezen kívül Kína a konfliktus kezdete óta számos sürgős humanitárius segílyt nyújtott a Gázai övezetnek. Humanitárius és orvosi segítséget is nyújtott a libanoniaknak a libanoni-izraeli konfliktus során.

Forrás: [كيف كان مسار العلاقات الصينية العربية في عام 2024](#)

Kína készen áll a Kazahsztánnal folytatott együttműködések szorosabbá tételére

Sinhua Novosti, 2025. január 07.

Kína továbbra is arra törekszik, hogy megerősítse a fejlesztési stratégiák összehangolását Kazahsztánnal, mindezt annak érdekében, hogy a két államfő által korábban elért konszenzusos megállapodások konkrétabb és kézzelfoghatóbb eredményeket érjenek el. Ezt Guo Jiakun kínai külügyminisztérium szóvivője jelentette ki, reagálva a közelmúltban Kasszim-Zsomart Tokajev kazah elnök korábbi szavaira, amelyben a közép-ázsiai ország elnöke kijelentette, hogy Kína számára Kazahsztán rendkívül fontos stratégiai partner, és az utóbbi időben pedig a kazah-kínai együttműködés dinamikus és sokrétű karaktert kapott, s az örök stratégiai partnerség érdekében a Kínával való átfogó együttműködés továbbfejlesztése továbbra is a kazah diplomácia fontos feladata marad. Ezen kívül Guo Jiakun Tokajev kazah elnök kijelentését kommentálva elmondta, hogy Kína és Kazahsztán jó szomszédok és megbízható partnerek, akik segítik egymást.

Forrás: [МИД КНР: Китай готов совместно с Казахстаном эффективно провести важнейшие мероприятия этого года](#)

EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA

Dél-Ázsia

A tálibok „jelentős partnernek” minősítették Indiát a magas szintű tárgyalások után

Business Standard, 2025. január 09.

A tálibok a két fél közötti magas szintű megbeszélések követően „jelentős regionális és gazdasági partnernek” minősítették Indiát. Ez a legmagasabb szintű kötelezettségvállalás azóta, hogy a tálibok 2021-ben átvették az irányítást Kabul felett. Vikram Misri indiai külügyi államtitkár szerdán Dubajban találkozott Amir Khan Muttaqi afgán ügyvezető külügyminiszterrel. A megbeszélések különböző témákat érintettek, köztük a kereskedelmet, a fejlesztési projekteket és a humanitárius támogatást. A megbeszélések egyik fő témája az iráni Chabahar kikötőn keresztül folytatott kereskedelem bővítése volt. Az India által fejlesztett kikötő alternatív kereskedelmi útvonalat kínál, amely megkerüli a pakisztáni Karachi és Gwadar kikötőket. Afganisztán kérésére India kötelezettséget vállalt arra, hogy további anyagi támogatást nyújt az egészségügyi ágazatnak és a menekültek rehabilitációs programjainak. A találkozón a kulturális kapcsolatokról is szó esett, és a két ország megvitatta a sportkapcsolatok erősítését, különösen a krikett terén, amely mindkét nemzet által nagyra tartott sportág. India folyamatosan humanitárius segélyeket nyújtott Afganisztánnak a tálib rezsim alatt, annak ellenére, hogy hivatalosan nem ismerte el a kormányzatot. Újdelhi 2021 óta búzaszállítmányokat, gyógyszereket, Covid-19 vakcinákat és téli ruházatot küldött Afganisztánba, segítve az országot a gazdasági és humanitárius válság kezelésében. A humanitárius kapcsolatok fenntartása mellett India 2022 júniusában, kevesebb mint egy évvel a tálibok hatalomba való visszatérése után újra megnyitotta kabuli nagykövetségét. A misszió irányítására egy technikai szakértőkből álló csapatot küldtek. Afganisztán újdelhi nagykövetsége azonban 2023 novemberében beszüntette működését, miután a megbuktatott afgán kormány diplomatáitól megtagadták a vízumhosszabbítást. Eközben a tálibok Ikramuddin Kamilt nevezték ki Mumbaiban megbízott konzulnak, jelezve ezzel, hogy igyekeznek fenntartani a nem hivatalos diplomáciai csatornákat Indiával.

Forrás: [Taliban hails India as 'significant partner' after high-level talks](#)

India metróhálózata meghaladja az 1000 km-t, ezzel a világ harmadik legnagyobbja lett

Piyush Shukla, Business Today, 2024. január 07.

2025 januárjában India jelentős mérföldkövet ért el azzal, hogy metróhálózatát több mint 1000 kilométeren üzemelő vonalra bővítette, és ezzel Kína és az Egyesült Államok után a világ harmadik legnagyobb metróhálózatát építette ki az országban, amely 11 államban 23 várost érint. Az első metróvonalat még 1984-ben nyitották meg Kolkataban, a legnagyobb metró Újdelhiben található a 395 km hosszú vonalat 2002-ben adták át a forgalomnak. Nagy előrelépést jelentett, hogy 2024 márciusában Kolkata bemutatta India első víz alatti metróvonalát a Hooghly folyó alatt, amely egy 520 méteres alagútban 45 másodperc alatt halad át, demonstrálva az egyedi mérnöki képességeket. Jelenleg további több mint 998 kilométernyi metróprojekt van folyamatban, ami azt jelzi, hogy a városi közlekedési infrastruktúra további bővítése iránt erős az elkötelezettség az országban.

Forrás: [India's Metro Rail Network Surpasses 1,000 km, Becoming World's Third Largest](#)

India gazdasága a 25. pénzügyi évben várhatóan 6,4%-kal nő, ami négy év óta a leglassabb növekedés lesz

Zia Haq, Hindustan Times, 2025. január 07.

Az előrejelzések szerint az indiai gazdaság a 2024-2025-ös pénzügyi évben négy éve a leglassabb ütemben fog növekedni a gyengébb fogyasztás és a visszafogott export miatt, miközben az Indiai Központi Bankra (RBI) egyre nagyobb nyomás nehezedik a kamatlábak csökkentése érdekében. A statisztikai minisztérium által kedden közzétett első előzetes becslések szerint a 2025-ös pénzügyi évben a reál- vagy inflációval kiigazított bruttó hazai termék (GDP) 6,4%-kal nőtt, szemben az előző évi 8,2%-os előzetes becsléssel. Az RBI 7,2%-ról 6,6%-ra csökkentette a folyó pénzügyi évre vonatkozó növekedési előrejelzését. A Központ szerint a mezőgazdasági és ipari tevékenység bővülése, valamint a vidéki kereslet élénkülése a 25. pénzügyi év második felében a 6,4-6,8%-os tartományba fogja tolni a növekedést. A mezőgazdasági ágazat, amely közel 18%-kal járul hozzá a GDP-hez, erőteljes teljesítményt mutatott, 3,8%-kal nőtt a 25. pénzügyi évben az előző évi 1,4%-os visszaesésről. A magasabb mezőgazdasági növekedésért részben a bázishatás a felelős. A gazdaság bruttó hozzáadott értéke (GVA) az előrejelzések szerint 6,4%-kal nő, szemben az előző pénzügyi év 7,2%-ával. A GVA a közvetett adókat és támogatásokat vonja le a kibocsátásból, hogy tisztább képet adjon a gazdasági növekedésről. A növekvő gazdasági bizonytalanságok és a geopolitikai kockázatok miatt egyes közgazdászok már lefelé módosították az egész évre vonatkozó előrejelzéseiket, és felszólították a központi bankot, hogy kezdje meg a kamatlábak csökkentését.

Forrás: [India's economy projected to grow 6.4% in FY25, the slowest in four years](#)

A pakisztáni munkavállalói hazautalások 29%-kal 3,1 milliárd dollárra emelkedtek decemberben

Pakistan Today, 2025. január 10.

A Pakisztánba irányuló munkavállalói átutalások 2024 decemberében 3,1 milliárd dollárra emelkedtek, ami 29,3%-os növekedést jelentett az előző évhez képest, és 5,6%-os növekedést az előző hónaphoz képest – közölte a Pakisztáni Állami Bank. Az átutalások kumuláltan 17,8 milliárd dollárt értek el a 25. pénzügyi év első felében (július-december), ami 32,8%-os növekedést jelent a 24. pénzügyi év azonos időszakában érkezett 13,4 milliárd dollárhoz képest. Pakisztánnak az illegális devizakereskedelem visszaszorítására tett erőfeszítései az idén rekordmagasra emelték a nemzet hazautalásait. Muhammad Aurangzeb pénzügyminiszter arra számít, hogy az átutalások a tavalyi 30 milliárd dollárról idén 35 milliárd dollárral elérik a rekordot. A beáramlások lebontása azt mutatja, hogy a tengerentúli munkavállalók Szaúd-Arábiából küldték haza a legmagasabb összegű, összesen 770,6 millió dolláros átutalást 2024 decemberében. Ez 6%-os növekedést jelent novemberhez képest, és 33%-os emelkedést a 2023. decemberi 577,6 millió dollárhoz képest. Csütörtökön a Pakisztáni Állami Bank (SBP) elnöke, Jameel Ahmad optimizmusát fejezte ki, hogy az átutalások beáramlása várhatóan meghaladja a 35 milliárd dollárt a folyó pénzügyi évben.

Forrás: [Pakistan's workers remittances surge by 29% to \\$3.1 billion in December](#)

EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA

Délkelet-Ázsia

Kambodzsa lesz a házigazdája az idei Rizs Világkonferenciának

Chea Vanyuth, Khmer Times, 2025. január 10.

Kambodzsa lesz a házigazdája a 2025-ös Rizs Világkonferenciának, miután az ország illatos rizse, a Malys Angkor tavaly elnyerte a világ legjobb rizse címet. A Malys Angkor hatodik alkalommal nyerte el a címet a 2024. november 7-én a Fülöp-szigeteki Manilában megrendezett tavalyi Világkonferencia versenyén. A bejelentés, miszerint Kambodzsa ad otthont a 2025-ös Rizs Világkonferenciának, Hun Manet miniszterelnök és Jeremy Zwinger, a The Rice Trader (TRT) elnök-vezérigazgatója és a Rizs Világkonferencia (WRC) alapítója a Phnom Penh-i Békepalotában tartott találkozásán hangzott el. Zwinger támogatását fejezte ki a rendezés tekintetében, valamint az ország gyors fejlődését méltatta a rizsáztatásban, amely figyelemre méltó előrelépést mutat a rizs, a logisztika és más infrastrukturális ágazatokban. Hun Manet hangsúlyozta a rizstermelés fontosságát az ország hosszú távú mezőgazdasági céljai szempontjából. „A kambodzsai kormány kulcsfontosságú politikái a kambodzsai rizstermelés fellendítését célozták a versenyképesség növelése érdekében, valamint az infrastruktúra és a logisztika fejlesztését a szállítás megkönnyítése és a költségek csökkentése érdekében” – mondta a miniszterelnök. A világ legjobb rizse díj hatodik alkalommal történő elnyerése rangos szintre emelte a királyságot. Először 2012-ben nyerte el a címet, majd 2013-ban, 2014-ben, 2018-ban és 2022-ben.

Forrás: [Cambodia will host World Rice Conference this year](#)

A Fülöp-szigeteki kormány 16 nagy infrastrukturális projektre összpontosít

Kyle Aristophere T. Atienza, Business World, 2025. január 07.

Az év első teljes kabinetülésén a Fülöp-szigeteki közlekedési miniszter, Jaime J. Bautista elmondta, hogy a kabinet 16 olyan kiemelt infrastrukturális projektet tárgyalt, amelyek azonnali kormányzati figyelmet igényelnek, azzal a céllal, hogy a kormány 2028-as leköszönése előtt legalább részlegesen működőképesek legyenek. A 16 kiemelt projekt között szerepel az észak-déli vasútvonal, a Metro Manila metróprojekt, a 4-es metróvonal, a 7-es metróvonal, az 1-es könnyűvasútvonal meghosszabbítása, az új cebui nemzetközi konténerkikötő, a Fülöp-szigeteki Nemzeti Vasutak déli hosszú távú vasútvonala, a Mindanao vasútvonal és Dumaguete város új repülőtere. Bautista elmondta, hogy ifjabb Ferdinand R. Marcos elnök a vasúti projektekre összpontosít, különösen a javasolt észak-déli vasútra, amely egy 147 kilométeres vonal, amely a Clark repülőteret a lagúnai Calambával köti össze. A Közlekedési Minisztérium (DoTr) jelenleg 69 kiemelt infrastrukturális projektet kezel abból a 186-ból, amelyet az elnök által vezetett Nemzeti Gazdasági és Fejlesztési Hatóság Testülete hagyott jóvá.

Forrás: [Cabinet to focus on 16 major infra projects](#)

A Thai Honda 2025-ben belép a kétkerekűek piacára

Thansettakij, 2025. január 09.

A Thai Honda, a Honda motorkerékpárok és többcélú motorok gyártója és forgalmazója Thaiföldön, bejelentette 2025-re vonatkozó terveit, amelyek szerint kilenc új modellt kíván piacra dobni, kezdve két modellel az év elején: az All New Honda PCX160 prémium sportmotorral és a Disney Fantáziával együttműködő Honda Giorno+ Disney Fantasia 85 Years Limited Edition modellel. A Thai Honda különleges promóciót kínál azoknak, akik 2025. január 10. és január 31. között foglalják le az All New Honda PCX160-at a HSP (Honda Service Premium Package) csomaggal, amely 2 évig vagy 18 000 kilométerig ingyenes szervizelést biztosít.

Forrás: [ไทยฮอนด้า เปิดตัว 2 โมเดล Honda PCX160 - Honda Giorno+](#)

Indonézia egymillió vertikális otthon építését tervezi katari befektetéssel

Almadinah Putri Brilian, Detik, 2024. január 08.

Fahri Hamzah, Indonézia lakásügyi és településfejlesztési miniszterhelyettese bejelentette, hogy Indonézia katari beruházással egymillió függőleges lakóegység építését tervezi a városi területeken. Elmondása szerint a függőleges lakásépítés célja, hogy lakható lakhatást biztosítson a városi területeken az alsó középosztályhoz tartozó emberek számára. „Ez körülbelül egymillió egységet jelent a vertikális lakásépítésre” – tájékoztatott az egyetértési nyilatkozat aláírását követően. Az egyetértési nyilatkozatot Maruarar Sirait lakásügyi és településfejlesztési miniszter és a katari befektető, Abdul Aziz Al Thani sejk, aki egyben a katari királyi család tagja, írta alá. Sirait több, a projekthez előkészített helyszínt is felsorolt, nevezetesen sűrűn lakott területeket Jakartában, Bantenben és Nyugat-Jávában. Jakartában az előkészített helyszínek között szerepel Kalibata, Senayan és Kemayoran területe. A területek állami tulajdonban lévő vagyontárgyak, amelyeket jelenleg állami tulajdonú vállalatok (SOE-k) és minisztériumok/intézmények kezelnek. „Reméljük, hogy a projekt azonnal elkezdődhet. Ha szükséges, holnap kimegyünk a terepre, hogy ellenőrizzük a helyszínt” – mondta Sirait. A 2025-re tervezett lakásépítési költségvetés 5,07 ezermilliárd rúpia (több mint 312 millió USD). Ez magában foglal egy körülbelül 1,2 ezermilliárd rúpia összegű előirányzatot Nusantara, Indonézia új fővárosának fejlesztésére Kelet-Kalimantanban – tette hozzá. A Prabowo-Gibran-kormány ambiciózus célja, hogy évente hárommillió lakás épüljön, elsősorban az alacsony jövedelműek számára.

Forrás: [Qatar Mau Biayai 1 Juta Unit Rumah di RI, Ini Lokasinya](#)

Az Nvidia beruházásai megerősítik Malajzia pozícióját a chipellátási láncban

Berita Harian, 2025. január 09.

Az Nvidia jelentős befektetései Malajziában fontosak az ország számára, mivel a vállalat a speciális chiparchitektúrákra összpontosít, és ezzel megerősíti az ország pozícióját a globális chipellátási láncban - mondta egy szakértő. Az Nvidia és az YTL együttműködése összesen 20 milliárd ringgit (mintegy 4,3 milliárd USD) értékű befektetést jelent Malajziában. Chris Miller, a Tufts Egyetem The Fletcher Schooljának nemzetközi történelem professzora megjegyezte, hogy bár az Nvidia a világ legnagyobb chipgyártó vállalata, elsősorban chipeket tervez, és nem foglalkozik gyártással, csomagolással vagy összeszereléssel. Ennek ellenére megjegyezte, hogy az Nvidia a piaci érték alapján továbbra is a legnagyobb chipgyártó vállalat. „Úgy vélem, hogy ez a tendencia és a chiptervezésre való növekvő összpontosítás rendkívül fontos Malajzia számára, mivel a chipellátási láncban elfoglalt pozícióját igyekszik diverzifikálni, és a jövőben még nagyobb szerepet vállalni” – mondta a Malajzia 2025 elnevezésű gazdasági fórumon, amelyet ma tartottak. Elmondta, hogy az olyan nagy technológiai cégek, mint az Nvidia, amelyek kizárólag a mesterséges intelligencia (AI) számára készült speciális célú chipekre specializálódtak, a leggyorsabban fejlődnek. „Ez az oka annak, hogy a világ legnagyobb technológiai vállalatai chiptervezőkké válnak... A Microsoft, az Alibaba, a Baidu és a Facebook mind saját chipeket tervez, mivel felismerték, hogy a pontos igényeikre szabott chipek segítségével jobban képesek az általuk igényelt AI-munkaterhelések futtatására” – mondta. Miller hozzátette, hogy a szakosodás a fejlődés egyik fő mozgatórugója, és növeli a legnagyobb technológiai vállalatok hatalmát és befolyását, mivel a gazdaság más szereplőinél jobb minőségű és olcsóbb számítástechnikai eszközökhöz jutnak hozzá. Ez arra kényszeríti a vállalatokat, hogy a fizika és a kémia határait feszegessék.

Forrás: [Pelaburan NVIDIA kukuhkan kedudukan Malaysia dalam rantai cip global](#)

EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

Bővülő kínai-szaúdi gazdasági és kulturális kapcsolatok az elmúlt esztendőben Wang Mu Yi, Al-Mayadeen, 2025. január 03.

2024 szeptemberében Li Qiang kínai miniszterelnök hivatalos látogatást tett a Szaúd-Arábiai Királyságban ahol találkozott a koronaherceggel és a szaúdi miniszterelnökkel, Mohammed bin Szalmán Al Szaúddal. A kínai-szaúdi vegyes bizottság magas szintű ülésén felszólította a két felet, hogy bővítsék tovább a kétoldalú kereskedelmet, mélyítsék el az együttműködést olyan hagyományos területeken, mint az olaj, a gáz, a petrokémia és az infrastruktúra, és vizsgálják meg az együttműködést a feltörekvő területeken, mint a megújuló zöld-energia, informatika, kommunikáció és digitális gazdaságok. Sürgette a két felet, hogy 2025-ben szervezzék meg a kínai-szaúdi kulturális évet. Az elmúlt években Peking és az arab országok közötti együttműködés fokozódott az elektromos autók terén. Szaúd-Arábia az elektromos autók globális gyártójává kíván válni, míg Kína az elektromos autóipar vezető országa, ezért a két ország ezen a téren is igyekszik fokozni az együttműködést. Kulturális szinten Kína több ezer arab diákot fogad kínai egyetemekre, ahol több mint 50 egyetemen és intézetben nyitottak arab nyelvű tanszékeket, Szaúd-Arábiában pedig a kínai nyelv bekerült az oktatási tantervekbe második idegen nyelvként. Testvérvárosi megállapodást is kötöttek kínai városok és arab városok között.

Forrás: [2024 كيف كان مسار العلاقات الصينية العربية في عام؟](#)

Iráni Központi Bank: Nem igazak az iráni devizatartalékok válságáról szóló híresztelések

Al-Mayadeen, 2025. január 04.

Az iráni központi bank cáfolja azokat a pletykákat, amelyek arról szólnak, hogy az importmozgást elősegítő devizabiztosítási válságról lenne szó, és megerősítette, hogy a deviza- és aranytartalék megnyugtató és használható. A közlemény hangsúlyozta, hogy nem okoz gondot az áruimport fedezésére szolgáló deviza biztosítása: a jegybank a folyó iráni év 2024. március 20-i kezdete óta 53,288 milliárd dollár devizát biztosított az áruszállítás fedezésére egészen mostanáig és ebből a 11 102 milliárd dollárt alapvető termékekre és gyógyszerekre fordították. Ezzel összefüggésben az Iráni Központi Bank a múlt év novemberében bejelentette, hogy a közeljövőben piacra kívánja dobni digitális valutáját, a „digitális riált”, az ország bankrendszerének modernizálására irányuló nagyobb erőfeszítés részeként a nemzetközi pénzügyi együttműködés javítására.

Forrás: [المصرف المركزي الإيراني: لا صحة لما يُشاع عن أزمة في احتياطي النقد الأجنبي في إيران](#)

Az örményi születésű Marcos Grigoryan emlékünnepe a Teheráni Kortárs Művészeti Múzeumban

Tehran Times, 2025. január 05.

A neves művész születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepséget a Teheráni Kortárs Művészeti Múzeumban jelenleg is látogatható Marcos Grigorian: Visszatekintés című kiállítással egy időben tartják. Marcos Grigorian (1925–2007) neves művész és galériatulajdonos volt, aki Kropotkinban született örmény családban. 1930-ban Iránba költözött, ahol 1949-ben megnyitotta Teheránban az Apadana Galériát. Grigorian a római Accademia di Belle Arti-n tanult, majd megalapította a befolyásos teheráni Galerie Esthétique-t. Az 1960-as években az Egyesült Államokba költözött, ahol Universal Galleries-t hozott létre Minneapolisban. 1975-ben Grigorian segített megszervezni a szabad festők és szobrászok csoportját Teheránban, melynek alapító tagja volt. „Földmunkák” című sorozata vászonra készült, agyag és szalma keverékét használta „kahgel” néven, amely gyakori építőanyag az iráni falvakban. Agyag- és szalmamunkáit 1991-ben Jerevánban is kiállította. Későbbi éveiben Jerevánban, Örményországban telepedett le, ahol létrehozta a Közel-Kelet Múzeumát. A Visszatekintés című kiállításon expresszionista festményei, valamint ikonikus „földművészete”, szalmával és agyaggal készült alkotásai láthatók. Ez Marcos Grigorian alkotásainak debütáló egyéni kiállítása a Teheráni Kortárs Művészeti Múzeumban. A kiállítást a Marcos Grigorian Alapítvány szervezi Jerevánban, Örményországban. A kiállítás célja, hogy a művészt és az iráni kortárs festészet fejlődésére gyakorolt jelentős hatását megismertesse a festők és a művészet rajongóinak jelenlegi generációjával.

Forrás: [TMoCA to hold Marcos Grigorian's commemoration ceremony](#)

Macron: Irán a „fő biztonsági kihívás” a Közel-Keleten; naivitás nélkül figyeljük a szíriai rendszerváltást

Al Arabiya Net, 2025. január 06.

Emmanuel Macron francia elnök kijelentette, hogy Irán „jelentős stratégiai és biztonsági kihívást” jelent a Közel-Keleten, mivel az iráni nukleáris program közeledik ahhoz a ponthoz, ahonnan nincs visszatérés, és hozzátette, hogy Franciaországnak stratégiai megbeszélést kell folytatnia Teheránról a következő amerikai kormányzattal, amelyet Donald Trump vezet. A szíriai kérdéssel kapcsolatban Macron arra szólított fel, hogy „naivitás nélkül nézzük a rendszerváltást Szíriában”, s megígérte, hogy nem hagyják magukra a Nyugattal szövetséges kurd harcosokat. Macron kijelentette, hogy Franciaország "hosszú ideig" végigkíséri az átmeneti folyamatot annak érdekében, hogy "egy szabad, szuverén Szíria jöjjön létre, amely tiszteletben tartja etnikai, politikai és felekezeti pluralizmusát", és megígérte, hogy "hűség" marad a "kurdokhoz hasonló szabadságharcosokhoz", akik szembe szállnak a terrorizmussal.

Forrás: [ماكرون: إيران هي "التحدى الأمني الرئيسي" في الشرق الأوسط](#)

Iráni rendező a Karamazov testvéreket viszi színpadra hatórás előadásban Tehran Times, 2025. január 05.

A teheráni Iranshahr Színházban jelenleg Fjodor Dosztojevszkij *A Karamazov testvérek* című híres regényének adaptációját játsszák. A darab központi témája a hit, az erkölcs és az emberi lét feltárása, a Karamazov család zűrzavaros életén keresztül bemutatva. A család bonyolult kapcsolatai rávilágítanak a múltbeli sérelmekre és az eltérő világnézetekre. Dosztojevszkij a szenvedés és együttérzés témáit visszhangozza a saját tapasztalatai alapján. Ahogy a narratíva kibontakozik, előtérbe kerülnek a családot mozgó erők és konfliktusok feltárják a gyermekkori ártatlanságot és a társadalmi kegyetlenséget. Az együttérző cselekedetek azonban jól mutatják a megosztottság feletti áthidaló szándékot, és elősegítik a kapcsolatot a szenvedők között. A hitről, az értelemről és az emberi szenvedésről szóló filozófiai viták során a „Nagy Inkvizítor” példázatával megkérdőjeleződnek a hit és az erkölcs alapjai, ami további feszültséget kelt. Zoszima sztarec tanításai a megbocsátásról és az emberi cselekedetek összefüggéseiről erkölcsi súlyt adnak a történetnek, miközben szélesebb egzisztenciális kérdések hátterét vezetik be, felfedve a tragédiában való bűnrészességet, előmozdítva a regényben a bűntudat és a felelősség feltárását. A befejező részekben fakad fel a remény arra buzdítva a fiatalokat, hogy ápolják családi kötelékeiket, felidézve a Feltámadás keresztény ígéretét. Az utolsó pillanat a megváltás, a hit és a szeretet tartós erejét hirdeti a szenvedéssel és az erkölcsi komplexitással szemben.

Forrás: [Iranian director staging "The Brothers Karamazov" in six-hour performance](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Rekordmennyiségű LNG-t vásárolt az EU Oroszországtól

Jevgenyij Szilajev, Lenta, 2024. január 07.

Az Ukrajnán keresztül történő orosz gázszállítás leállítását követően az Európai Unió országai rekordszintre növelték az Oroszországból származó cseppfolyósított földgáz (LNG) beszerzését. Az adatok 2024-ben rekordértéket, 15,5 millió tonnát rögzítettek. A közgazdászok megjegyzik, annak ellenére, hogy az EU megpróbálja csökkenteni az orosz gáztól való függőségét, továbbra is szükség van az utánpótlásra. Az Oroszországból származó vezetékes gázimport visszaesésének kompenzálására Európának valószínűleg növelnie kell LNG-vásárlásait.

Forrás: [В США сообщили о рекордной закупке ЕС российского газа](#)

Új szénhidrogén lelőhelyeket tárnak fel Azerbajdzsánban

Kuljpash Kanyrova, Report.az, 2025. január 08.

Az Atyrau régióban, a Kaszpimenti üledékes medencében található Taisoigan kutatási területen megkezdődött az első fúrás. A Taisoigan egy sor szuprasós mezozoikus struktúrából áll, feltehetőleg szénhidrogénekben gazdag lelőhely. Jelenleg azok után kutatnak. A tervek szerint 2025 végéig nyolc kutat fúrnak 400 és 3800 méter közötti mélységekben. A munkálatokat az 5600 km²-es területen végzett 3D szeizmikus térképezés útján begyűjtött adatok alapján végzik. A projektek célja az Azerbajdzsán erőforrásbázisának növelése, ami különösen fontos az úgy nevezett „érett” mezőkkel rendelkező régiókban, ahol a tartalékok természetes csökkenése tapasztalható. Korábban ígéretes lelőhelyeket fedeztek fel a Taisoigan területen, ami megerősíti a terület nagy potenciálját az új felfedezések tekintetében. Az azeri szénhidrogénekre egyre nagyobb az igény Európában, a tartalékok azonban végesek, így az új lelőhelyek felkutatása igen fontos Azerbajdzsán piacképessége és Európa energiabiztonsága szempontjából is.

Forrás: ["КазМунайГаз" приступил к бурению первой поисковой скважины на участке Тайсойган](#)

Az Egyesült Államok deligitimálhatja a Grúz Állam kormányát

Civil.ge, 2025. január 10.

Kétpárti törvényjavaslatot nyújtottak be az amerikai Kongresszusban, amelynek célja, hogy megtagadják a jelenlegi politikai rendszerrel kapcsolatban álló grúz kormányok elismerését és a velük való kapcsolatok normalizálását. A dokumentum, melynek címe „A grúz rémálom el nem ismeréséről szóló törvény” hangsúlyozza a demokratikus elvek tiszteletben tartásának és a szabad választások megtartásának szükségességét. A törvényjavaslat a jelenleg ellenzékben lévő Szalome Zurabisvilit határozza meg az ország egyetlen legitim elnökeként, annak ellenére, hogy mandátuma tavaly decemberben lejárt és az új elnököt is beiktatták. A kezdeményezés szerzői szerint a jelenlegi kormány elcsalta a választásokat és antidemokratikus politikát folytat, ami miatt teljes nemzetközi elszigetelést érdemel. Ugyanezen a napon a grúz kormánypárt politikai tanácsa nyilatkozatot adott ki, amelyben a Nyugatot a grúz társadalom bizalmának aláásásával és a grúzellenes retorika támogatásával vádolta. Az ellenzék viszont a Grúz Állam Nyugat-ellenes kampányának részének tekint annak álláspontjára, amelynek célja a nemzetközi intézmények és partnerek lejáratása.

Forrás: [В Конгресс внесен «Закон о непризнании Грузинского кошмара»](#)

Azerbajdzsán növeli az Olaszországba irányuló földgázexportot

Maria Novoselova, Vestnik Kavkaza, 2025. január 05.

Olaszország 2024-ben növelte az Azerbajdzsánból származó földgázimportját az Európai Unió statisztikai hivatala szerint. Az uniós adatok azt mutatják, hogy 2024 januárja és októbere között Azerbajdzsán Olaszországba irányuló gázexportja elérte a 7,98 milliárd köbmétert, ami 3,6%-os növekedést jelent a 2023 azonos időszakában exportált 7,7 milliárd köbméterhez képest. Ugyanakkor az Európai Unió statisztikai hivatala értékelésében azt is hozzáteszi, hogy a volumennövekedés ellenére az olasz gázimport értéke a piaci áringadozások miatt csökkent. Összességében 2024 január-októberben az Azerbajdzsánból származó gázimport értéke 2,9 milliárd eurót tett ki, ami 27,5%-kal alacsonyabb a 2023-as 4 milliárd eurónál.

Forrás: [Azerbaijani gas exports to Italy increase](#)

Üzbegisztán jelentős előrelépést tett a WTO-csatlakozás felé

Uzdaily, 2025. január 04.

Üzbegisztán jelentős előrelépést tett a Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) való csatlakozás felé, miután 2024-ben sikeresen lezárta a kétoldalú tárgyalásokat 15 országgal. Ezt Azizbek Urunov, a WTO-ügyekért felelős elnöki különleges képviselő jelentette be. Jelenleg a WTO-tagállamokkal kötött megállapodások száma elérte a 22-t. A legutóbbi partnerségi megállapodások között olyan gazdaságilag jelentős országokkal kötött megállapodások szerepelnek, mint az USA, Kína, Fülöp-szigetek, Thaiföld, Pakisztán, Argentína, Brazília és Srí Lanka. Emellett Urunov szerint Üzbegisztán a szervezethez történő csatlakozásra készülve az elmúlt év során több mint 30, a WTO-szabványoknak megfelelő szabályozást fogadott el, köztük kilenc új törvényt, hat elnöki rendeletet és 12 miniszteri kabinethatározatot. Ezen kívül két munkacsoportülést, két informális ülést tartottak mezőgazdasági kérdésekről, valamint nemzetközi rendezvényeket szerveztek a Világbank, a Nemzetközi Valutaalap és a WTO támogatásával Taskentben és Washingtonban. Az üzbég WTO-csatlakozással kapcsolatban Shavkat Mirziyoyev Üzbegisztán elnöke 2024-ben kétszer is találkozott Ngozi Okonjo-Iweala WTO-főigazgatóval, ami azt jelzi, hogy az ország vezetése nagy érdeklődést mutat a csatlakozási folyamat felgyorsítása iránt.

Forrás: [Узбекистан достиг значительного прогресса на пути к вступлению ВТО](#)

Türkmenisztán 2025-ös költségvetése a magánszektor fejlesztésére összpontosít

Business Turkmenistan, 2025. január 07.

Szerdar Berdimuhamedov türkmén elnök aláírta a 2025-ös állami költségvetést, amely kiemelt hangsúlyt fektet a magánszektor támogatására. A tervek szerint Asgabat 2025-re 71,6%-ra kívánja növelni a nem állami szektor GDP-ből való részesedését, ezzel is ösztönözve a kis- és középvállalkozások fejlődését. A 2025-ös teljes türkmén költségvetés 123,8 milliárd manatos (3,5 milliárd dollár) összeggel, és a 2025-ös év 6,3%-os GDP növekedésével számol. Emellett a türkmén elnök szavaiból az is kiderült, hogy a költségvetés fő hangsúlya az idei évben a szociális szférán, ezen belül is az oktatáson és az egészségügyön lesz. Ugyanakkor a reformok és az állami finanszírozás fő hangsúlya a magánszektor támogatására irányul majd, amelytől a türkmén kormány azt várja, hogy a gazdasági növekedés hajtóerejét adja. A nemrég bejelentett 2025-ös türkmén költségvetés emellett azt is rögzíti, hogy idén Türkmenisztán 40,1 milliárd manatot (1,2 milliárd dollárt) fordítson gazdaságfejlesztésre, miközben e beruházások jelentős része kifejezetten a magánvállalkozások támogatására és fejlesztésére irányul.

Forrás: [2025: Туркменистан утвердил бюджет с фокусом на развитие частного сектора](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Nagy Angelina
Sárkány László
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Veres Szabolcs

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720